

PREDKLADACIA SPRÁVA

Predseda vlády Slovenskej republiky v súlade s Programovým vyhlásením vlády Slovenskej republiky predkladá na rokovanie vlády materiál Analýza sociálno-ekonomickej situácie a vybraných problémov okresov Prešov a Sabinov s návrhmi na zlepšenie v sociálnej a hospodárskej oblasti.

Podľa vládneho programu *za účelom prehlbovania územnej súdržnosti spoločnosti vláda nadviaže na pozitívne skúsenosti s jej rokovaniami priamo v regiónoch z obdobia do roku 2020 a bude pokračovať v organizovaní ďalších výjazdových rokovaní v pravidelných dvojmesačných intervaloch.*

Výjazdové rokovanie vlády Slovenskej republiky sa uskutočňuje v obci Pečovská Nová Ves v okrese Sabinov, ktorý je zaradený do zoznamu najmenej rozvinutých okresov v zmysle zákona č. 336/2015 Z. z. o podpore najmenej rozvinutých okresov. Miesto konania je modelovo dôležité z hľadiska podpory regionálneho rozvoja, keďže obec sa nachádza v lokalite s vysokým podielom marginalizovaných komunít a s potrebou systematickej podpory v sociálnej, vzdelávacej aj infraštruktúrnej oblasti. Cieľom rokovania je poukázať na špecifické potreby územia, identifikovať príležitosti pre jeho udržateľný rozvoj a prijať konkrétne opatrenia, ktoré prispievajú k zlepšeniu kvality života obyvateľov dotknutých okresov.

Rokovanie predstavuje príležitosť koordinovať konkrétne rozvojové opatrenia, ako je realizácia pilotného projektu modulového bývania, zlepšenie prístupu ku vzdelávaniu či podpora zamestnanosti. Zároveň umožňuje získať spätnú väzbu od regionálnej a miestnych samospráv a identifikovať prioritné investície, ktoré môžu prispieť k zníženiu regionálnych rozdielov a zlepšeniu kvality života obyvateľov.

Uvoľnenie finančných prostriedkov a realizácia navrhovaných aktivít prispeje k efektívnemu riešeniu miestnych problémov a zvýšeniu kvality života obyvateľov. Vláda týmto zároveň zdôrazňuje svoj záväzok podporovať vyvážený rozvoj Slovenskej republiky s dôrazom na využívanie miestneho potenciálu.

Predkladaný návrh uznesenia obsahuje úlohy pre jednotlivé ministerstvá, ktoré vyplývajú z identifikovaných potrieb a požiadaviek regiónu. V okresoch Prešov a Sabinov je potrebné venovať pozornosť podpore projektov zameraných na zlepšenie sociálno-ekonomickej situácie, najmä prostredníctvom rozvoja infraštruktúry, podpory vzdelávacích a zamestnaneckých príležitostí, sociálnej inklúzie marginalizovaných komunít, skvalitnenia verejných služieb a posilnenia spolupráce samospráv, štátnych inštitúcií a neziskového sektora.

V rezorte dopravy sa na základe potreby **zlepšenia stavu cestnej infraštruktúry v rámci ciest I. triedy v Prešovskom samosprávnom kraji** navrhuje:

- zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa stavby I/15 Stropkov – preložka cesty,
- vykonať veľkoplošnú opravu na ceste I/18 v úseku Branisko – Široké – Fričovce,
- zabezpečiť vyhlásenie verejného obstarávania na zhotoviteľa stavebných prác stavby I/68-030 Lipany – most M2476,
- zabezpečiť maloplošnú opravu asfaltových vrstiev na ceste I/21 Chmeľov,
- vypracovať projektovú dokumentáciu pre stavbu I/21 Chmeľov – rekonštrukcia,

- aktualizovať projektovú dokumentáciu pre rekonštrukciu cesty I/18 Chminianska Nová Ves – Prešov,
- vypracovať projektovú dokumentáciu pre nadjazd M4059 na I/18-449 Šarišské Lúky nadjazd M4059,
- vypracovať projektovú dokumentáciu na rekonštrukciu úseku I/68 Šarišské Michalany – Prešov,
- vykonať dopravno-inžiniersky prieskum pre posúdenie opodstatnenosti a umiestnenia kruhovej križovatky na ceste I/77 – Bardejov.

Pre **rozvoj regiónu má mimoriadny význam výstavba novej a modernej vojenskej nemocnice v Prešove**, ktorá je v plnom prúde a jej dokončenie sa predpokladá v roku 2027. Ide o jedinečný projekt, ktorý bude k dispozícii civilnej časti obyvateľstva, ako aj vojakom. Nemocnica je jasným dôkazom efektívnej spolupráce medzi rôznymi ministerstvami. Vďaka svojej veľkej kapacite dokáže poňať širokú spádovú oblasť a je projektom celoštátneho významu. Uznanie dostáva od širokého spektra partnerov naprieč EÚ a NATO.

V rezorte školstva sa navrhuje zamerať na **rozšírenie prístupu ku kvalitnému vzdelávaniu**, podporu duálneho vzdelávania, rozvoj infraštruktúry škôl a podporu obcí zapojených do národných projektov zameraných na zlepšenie vzdelávacích príležitostí, najmä pre deti zo sociálne znevýhodneného prostredia, pri dôslednom dodržiavaní zákazu segregácie. Tiež sa navrhuje podporovať aktivity súvisiace so vstupom stredných škôl do systému duálneho vzdelávania.

V **oblasti poľnohospodárstva a rozvoja vidieka** sa navrhuje zavádzanie inovatívnych prístupov v monitoringu a diagnostike chorôb hospodárskych zvierat, čím sa prispeje k zvýšeniu odolnosti vidieckych regiónov voči klimatickým výzvam a zhoršujúcim sa pôdnym podmienkam.

V **oblasti podpory rómskych komunít** sa v okresoch Prešov a Sabinov navrhuje realizácia pilotného projektu modulového bývania v meste Veľký Šariš, podpora vzdelávacích a integračných aktivít v rámci národných projektov, ako aj intenzívnejšia spolupráca so samosprávami pri zlepšovaní životných podmienok a zvyšovaní sociálnej inklúzie marginalizovaných rómskych skupín.

V rámci **riešenia kritickej situácie v oblasti nakladania s komunálnymi odpadovými vodami a v oblasti zabezpečenia prístupu k pitnej vode** v obciach a rekreačných oblastiach patriacich do spádovej oblasti vodnej stavby Veľká Domaša, a tým zabezpečenia jej potenciálu ako rezervoáru, sa navrhuje podporiť výstavbu, rekonštrukciu, rozšírenie alebo intenzifikáciu čistiarní odpadových vôd, verejných kanalizácií a verejných vodovodov v obciach a rekreačných oblastiach spádovej oblasti dôležitej vodnej stavby Veľká Domaša, ako aj vypracovanie projektovej dokumentácie k týmto stavbám prostredníctvom technickej pomoci z Environmentálneho fondu.

Materiál obsahuje návrh na uvoľnenie finančných prostriedkov v **celkovej výške viac ako 2 500 000 eur** zo zdrojov kapitoly Všeobecná pokladničná správa na konkrétne účely:

- viac ako 2 000 000 eur na **projekty obcí a miest okresov Prešov a Sabinov a iných právnických osôb**,
- 100 000 eur na podporu projektu **Cirkevnej základnej školy v mestskej časti Prešov – Solivar - „Interiérové vybavenie novovybudovanej Cirkevnej základnej školy a vybavenie školskej kuchyne“**,

- 65 000 eur na podporu projektu **„Realizácia ekologických opatrení pri riešení statickej dopravy prešovského Amfiteátra“**,
- 40 000 eur pre **obec Lúčka** na podporu projektu **„Odstránenie havarijného stavu rámového mosta v časti Potoky“**,
- 35 000 eur pre **obec Uzovce** na podporu projektu **„Vybudovanie malej fotovoltaikej elektrárne pre verejný vodovod“**,
- 20 000 eur pre obec Šarišské Bohdanovce na podporu projektu **„Revitalizácia areálu pomníka z 1. svetovej vojny v obci Šarišské Bohdanovce“**,
- 50 000 eur pre **mesto Veľký Šariš** na podporu projektu **„Interiérové a exteriérové vybavenie novovznikajúcej materskej školy, vrátane výdajne stravy, v miestnej časti Kanaš“**,
- 20 000 eur pre mesto Sabinov na **„Obstaranie nového sanitného vozidla pre Polikliniku Sabinov n. o. v najmenej rozvinutom okrese“**,
- 50 000 eur pre **obec Podhorany** za účelom vypracovania projektovej dokumentácie na stavbu **„Zriadenie kanalizácie a čističky odpadových vôd“**,
- 20 000 eur pre **obec Tulčík** za účelom vypracovania projektovej dokumentácie na stavbu **„Zriadenie kanalizácie a čističky odpadových vôd“**,
- 65 000 eur pre obec Pečovská Nová Ves za účelom **realizácie stavby „Rozhľadňa v obci Pečovská Nová Ves“**,
- 70 000 eur pre **obec Nižný Hrabovec** za účelom odstránenia mimoriadnej situácie obce podporou projektu **„Projektová dokumentácia pre vybudovanie čističky odpadových vôd“**,
- 15 000 eur pre **Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku Michalovce** za účelom odstránenia havarijnej situácie **„Oprava strešného presklenia apsidy nad oltárom a krížom“**,
- 12 000 eur pre **o.z. SYMFÓNIA v Sabinove** za účelom podpory žiakov tanečného odboru Základnej umeleckej školy Sabinov **„Účasť na Európskom šampionáte“**.

Predkladaný návrh uznesenia má za cieľ prispieť k zlepšeniu kvality života obyvateľov dotknutých regiónov a podporiť ich ďalší hospodársky a sociálny rozvoj. Navrhované opatrenia vychádzajú z požiadaviek miestnych samospráv a zohľadňujú reálne potreby a špecifiká regiónu.